

Beantwoording technische vragen

Vergadering	Commissievergadering	Datum 6-dec-21
Vragensteller	D66, CU, CDA	
Agendapunt/onderwerp	Ruimtelijke kaders grootschalige duurzame energieproductie	
Eenheid	Ruimtelijke Ontwikkeling	
Contactpersoon	Thijs Mosterman	
Contactgegevens	t.mosterman@dalfsen.nl 0529-438917	

Vraag 1 D66

Valt een of meer geluidswal(len) bekleed met zonnepanelen langs de vernieuwde N340 binnen deze ruimtelijke kaders?

Antwoord vraag 1

Zonneparken kleiner dan ca. 2 ha mogen op geluidswallen en in wegbermen (zie paragraaf 4.5). De N340 is de zuidgrens van het zoekgebied dus een zonnepark in de berm of talud is niet uitgesloten. Door de provincie Overijssel is een verkennend onderzoek gedeeld over zonnepanelen langs de N340. De mogelijkheden binnen de gemeente Dalfsen waren beperkt.

Vraag 2 D66

Valt energie opwekking (wind of zon) in bestaand of nieuw bosgebied binnen deze ruimtelijke kaders?

Antwoord vraag 2

Zonneparken kleiner dan 2 ha mogen ook in uitsluitgebieden zoals de gebieden met de bestemming bos en natuur (zie paragraaf 4.5). Windmolens zijn niet toegestaan buiten het zoekgebied.

Vraag 3 CU

Klopt het dat de energieopgave in 2050 wordt ingeschat op 300 Gwh? Is dit inclusief verwachtingen elektrisch rijden en warmtebeleid? Hoe is de verhouding tussen grootschalige opwek en overige?

Antwoord vraag 3

Ja, we verwachten een opgave van 300 gwh.

Ja, dat is inclusief mobiliteit en ons warmtebeleid. Ruwe schattingen zijn gemaakt op basis van de transitievisie warmte (meer individueel, minder collectief) en vanuit de regionale ontwikkelingen rondom laadpalen (versnelling elektrisch vervoer). In de huidige Dalfser Energiemix zijn deze ontwikkelingen niet meegenomen. De komende maanden wordt de Energiemix geactualiseerd inclusief een nieuwe inschatting van de verhouding grootschalige opwek en overige. De voorgestelde 300 gwh betreft een indicatie en kan dus nog wijzigen. Ook in andere gemeenten in onze RES-regio zien we dezelfde ontwikkelingen.

Vraag 4 CU

Wat is grootschalig? Boven 25 meter ashoogte voor windturbines & meer dan 50 m2 zonneveld? (zie par 2.2.).

Antwoord vraag 4

Als meer energie wordt opgewekt dan voor eigen gebruik (op jaarbasis) dan is sprake van grootschalige opwek. Daarnaast gelden de andere kaders voor kleinschalige opwek zoals de hoogte van een windmolen en een maximaal oppervlak van een zonneveld van 50m2.

Vraag 5 CU

Wat zijn de redenen dat de beide vergunde zonneparken nog niet zijn gerealiseerd?

Antwoord vraag 5

Met de initiatiefnemers is regelmatig contact. Details over de stagnatie zijn financieel- en privacygevoelig en kunnen niet openbaar worden gedeeld.

Vraag 6 CU

Welke concrete gebiedsopgaven liggen er in het voorgestelde gebied Dalfserveld West?

Antwoord 6

Op basis van de ontwerp Omgevingsvisie zijn de belangrijkste gebiedsopgaves: verduurzaming landbouw, herstel landschapselementen en herstel biodiversiteit. In dit gebied zijn geen grote bouwplannen of wateropgaves.

Vraag 7 CU

Wat is de beoogde rol van de Dorpen van Morgen? Zoals vermeld: Hulp en advies of zwaarder?

Antwoord 7

De Dorpen van Morgen krijgen de mogelijkheid om vanaf het begin betrokken te zijn bij de energieplannen in het gebied. Hun ervaringen op het gebied van participatie en realisatie zijn welkom. De daadwerkelijke inzet is afhankelijk van de wensen van de bewoners en de Dorpen van Morgen zelf. Een verplichte samenwerking is juridisch niet toegestaan maar de kaders stimuleren wel een samenwerking met de Dorpen van Morgen.

Vraag 8 CU

Welke definitie wordt gehanteerd voor lokaal eigendom? Waarover gaat dit eigendom en wat is de duur van het eigendom (denk aan mogelijkheid tot doorverkopen)?

Antwoord 8

Bij het vaststellen van de RES West Overijssel zijn verschillende definities van lokaal eigendom beschreven. De term 'lokaal gewortelde partij' wordt over het algemeen vaker toegepast bij ruimtelijke ontwikkelingen en is juridisch houdbaar. Het eigendom is gekoppeld aan het opgestelde elektrische vermogen. Dit is een heldere en meetbare eenheid in plaats van bijvoorbeeld het aantal windmolens. De eigendomsvoorwaarden gelden voor de gehele looptijd van de tijdelijke vergunning (25 jaar). Het is mogelijk dat de initiatiefnemers bij de voorbereidingen een commerciële partij

inzetten en na realisatie het eigendom geheel of gedeeltelijk overnemen. De gemeente houdt hier toezicht op.

Vraag 9 CU

Welke aanpassingen zijn er in het voorstel gedaan naar aanleiding van de participatie?

Antwoord 9

De afgelopen jaren is vaak gesproken over grootschalige energie met de inwoners en bijvoorbeeld de Dorpen van Morgen. Veel kaders zijn gebaseerd op deze waardevolle dialogen. De afgelopen maanden stond vooral in het teken van het zoekgebieden-onderzoek van SWECO. In het reactiedocument zijn verslagen opgenomen van de overleggen met de belangengroepen en de webinars. In deze verslagen staan diverse aanpassingen genoemd. Voorbeelden van aanpassingen zijn de toevoeging van de 'verspreidingsvariant' en de toevoeging van 'fase 0' bij het participatieproces.

Vraag 10 CU

Welke subregionale afstemming heeft plaatsgevonden? Aan west-, oost- en zuidzijde van de gemeente?

Antwoord 10

De afgelopen jaren heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden met alle buurgemeenten over ruimtelijke kaders en energieprojecten. Vanwege de vele ontwikkelingen op energiegebied is de samenwerking en afstemming aan de west en noordzijde geïntensiveerd (maandelijks). Ook met de gemeente Raalte is een maandelijks afstemming over zonneparken. Aan de Ommerzijde zijn weinig actuele energieprojecten en afstemming vindt vooral in RES-verband plaats.

Vraag 11 CU

In welke mate zijn er initiatiefnemers in het gebied en hoe kansrijk acht het college dat dit leidt tot concretisering van plannen?

Antwoord 11

De afgelopen jaren zijn door commerciële partijen diverse ideeën voor zonneparken in het zoekgebied gedeeld met de gemeente Dalfsen. Lokaal eigendom, inpassing en samenwerking waren daarbij goed bespreekbaar.

Vraag 12 CU

In welke fase zou een MER opgesteld moeten worden en wat betekent dit voor de planning?

Antwoord 12

Voorals meerdere windmolens in de energieplannen worden opgenomen, is een MER nodig. Deze procedure kan worden opgestart in bijvoorbeeld fase 1 van het participatieplan en zal naar verwachting enkele jaren duren. Parallel aan deze ontwikkeling is de noodzakelijk uitbreiding van het hoogspanningsstation Hessenweg. De netbeheerders geven aan dat deze uitbreiding waarschijnlijk in 2027 beschikbaar is. Zonder deze uitbreiding kan geen windmolen of zonneparken worden gerealiseerd. Beide plannen komen overeen. Tot slot wordt onderzocht of in RES-verband of in subregionaal verband een gezamenlijke MER-procedure doorlopen kan worden.

Vraag 13 CU

Als windmolens op industrieterreinen niet zijn toegestaan (par 4.6), hoe kan dit dan in Kampen wel het geval zijn?

Antwoord 13

Het adviesbureau heeft de Dalfser bedrijfsterreinen op basis van een korte toetsing van de landelijke regels geconcludeerd dat windmolens hier niet kansrijk zijn. Waarschijnlijk zijn op het Kamper bedrijfsterrein minder belemmeringen aanwezig zoals gevoelige gebouwen. Vandaar dat de Dalfser bedrijfsterreinen niet als zoekgebied zijn opgenomen.

Vraag 14 CU

Wat is de beoogde financieringsbron voor het startbudget? En wat zijn reële verwachtingen van investering voor de gemeenten voor de fasen 0 en 1?

Antwoord 14

Dit hangt af van het saldo op het moment van de 1e bestuursrapportage 2022. Als sprake is van een tekort zal het voorstel zijn dit te dekken uit de algemene reserve vrij besteedbaar. De kosten zijn sterk afhankelijk van de wensen en de inzet van de bewoners uit het zoekgebied. Organiseert men zelf de overleggen of is hierbij externe ondersteuning gewenst? Komt men snel tot een plan of vraagt het proces meer tijd? Het genoemde bedrag is gebaseerd op ervaringen van soortgelijke plannen uit omliggende gemeenten. Het bedrag is bedoelt voor alleen het participatie- en communicatieproces. Specifieke kosten voor onderzoeken en contracten horen bij het gekozen energieproject.

Vraag 15 CDA

Is de mogelijkheid dat een externe (commerciële) partij in de komende twee jaar een voet aan de grond krijgt volledig juridisch uitgesloten? Met andere woorden, is verzekerd dat bewoners en grondeigenaren van het aan te wijzen zoekgebied de komende twee jaar het alleenrecht krijgen om een energieplan te ontwikkelen?

Antwoord 15

Het 'alleenrecht' is als kader opgenomen. We kunnen grondeigenaren echter niet verbieden om (pacht)overeenkomsten of afspraken te maken met commerciële partijen of een specifieke maatschappelijke lokale partij. Mogelijk zijn dergelijke afspraken al gemaakt in het gebied.

Vraag 16 CDA

Plan B: Wat gebeurt er concreet als de twee jaar verstrijken zonder totstandkoming van een gezamenlijk energieplan (en zonder het tussentijds herzien van de kaders)?

Antwoord 16

De raad wordt jaarlijks op de hoogte gehouden over de vorderingen. In september is de eerst volgende update gepland. Het kan zijn dat de bewoners meer tijd nodig hebben en zij kunnen hiervoor een verzoek doen. Ook is het mogelijk dat er geen gezamenlijk plan ontstaat en dat bijvoorbeeld een kleinere groep een plan uitwerkt. Als geen plan wordt uitgewerkt, kan de gemeente zelf na 2024 mogelijkheden onderzoeken voor realisatie.

Vraag 17 CDA

Zijn de voorwaarden voor lokaal eigendom en maatschappelijke meerwaarde in respectievelijk hoofdstuk vijf en zeven van de ruimtelijke kaders – met de eerdere projecten voor windmolens en zonneparken in het achterhoofd – voldoende uitgewerkt en juridisch houdbaar?

Antwoord 17

De huidige kaders zijn flink aangescherpt en verduidelijkt. Bij eerdere kaders was dit minder het geval. Lokaal eigendom bij energieprojecten is juridisch gezien een relatief nieuw begrip in Nederland. De jurisprudentie is beperkt.

Vraag 18 CDA

Het reactiedocument is niet voorzien van antwoorden. Zijn alle inwoners die een reactie hebben ingediend inmiddels wel voorzien van een inhoudelijke reactie? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 18

Alle inwoners die een reactie hebben toegestuurd, hebben een antwoordmail ontvangen. Specifieke technisch vragen zijn daarbij zo goed mogelijk beantwoord. Een algemene samenvatting van de antwoorden is opgenomen in het reactiedocument. Veelal werd een opinie of mening in een vraagvorm gedeeld. Hierop is geen antwoord gegeven.

Vraag 19 CDA

Hoe verhouden de voorliggende kaders zich tot een gedragen initiatief van een lokaal gewortelde partij (zoals een van de vijf duurzame dorpen) die niet direct passen binnen de ruimtelijke kaders, bijvoorbeeld een dorpsmolen buiten het zoekgebied of een zonnepark van 3 hectare in een uitsluitgebied?

Antwoord 19

Het voorstel bevat diverse argumenten om alleen in het zoekgebied de mogelijkheid te geven voor windmolens of zonneparken. De Dorpen van Morgen krijgen de mogelijkheid om hierbij te participeren. Ook buiten het zoekgebied zijn er voldoende gelegenheden voor collectieve zonnedaken en wellicht ook kleine zonneparken. De grens van 2 hectare komt uit de handreiking Zonneparken van de provincie Overijssel. Het betreft een indicatie van de maximale omvang. De verwachting is dat een iets groter zonnepark met een goede ruimtelijke onderbouwing mogelijk zal zijn.

Vraag 20 CDA

Hoe kijkt het college naar het voorstel van de Dorpen van Morgen ([website Dorpen van Morgen](#)) om te gaan werken met het zogenaamde Haaksberger-model? Is dit mogelijk binnen de voorliggende kaders?

Antwoord 20

Wij hebben contact gehad met Haaksbergen. Het betrof een tender voor zonneparken, verspreid over de gehele gemeente. Zeven plannen werden ingediend en beoordeeld op verschillende aspecten die overeenkomen met de kaders van de gemeente Dalfsen. Drie zonneparken met een gezamenlijk oppervlak van 30 ha hadden voldoende punten voor het opstarten van de vergunningsprocedure. Haaksbergen geeft aan dat een dergelijke tender voor windmolens wellicht minder geschikt is vanwege de grotere ruimtelijke impact. Maar een tendervorm kan later in het

participatieproces worden voorgesteld aan de bewoners van het zoekgebied om een samenwerkingspartner te selecteren.